

Vyučovací předmět**Občanská výchova**

Zdroje očekávaných výstupů

Vzdělávací obory

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené v RVP ZV

Dílčí výstupy

stanovené školou

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Člověk ve společnosti				
	seznámí se se symbolikou ČR, přiřadí vlajku k příslušnému státu, vysvětlí základní pojmy - vlajka na půl žerdi, úmyslné poškození státního symbolu, prapor			<i>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</i>
	seznámí se s pojmy, snaží se je vhodně užívat v kontextu			<i>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</i>
	umí obhájit svůj názor, nepřipouští vandalismus ve svém okolí, ve škole, třídě			<i>zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</i>
		zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají		<i>zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</i>
		kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		<i>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</i>
	je seznámen s nadacemi a dobročinnými organizacemi	zná možnosti pomoci a podle možností se zapojuje	umí dokladovat s využitím zákonů potřebu lidské solidarity v jednotlivých oblastech života člověka, uvědomuje si své možnosti zapojení se do pomoci lidem v nouzi i obrany státu	<i>zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</i>

Vyučovací předmět**Občanská výchova**

Zdroje očekávaných výstupů

Vzdělávací obory

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené v RVP ZV

Dílčí výstupy

stanovené školou

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	na modelových situacích předvede vhodné způsoby chování a komunikace mezi spolužáky či v rodině	snaží se vhodné způsoby chování a komunikace, řešení neshod či konfliktů uplatňovat v každodenním životě		uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
	učí se porozumět pojmům jako tolerance, národ, národnost, národnostní menšina a respektovat odlišné kultury, názory lidí	zná zásady dialogu, snaží se vhodným způsobem obhájit či vyvrátit svůj názor, ctí rozdíly mezi lidmi		objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
		na konkrétních příkladech se učí rozpoznávat netolerantní, xenofobní a extremistické projevy a zaujmout správné hodnotící stanovisko		rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
	posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	žák si vybaví, reprodukuje, rozezná dříve naučené informace a umí s nimi pracovat	umí využít všechny zdroje informací - události, nahrávky, tisk, video atd. k řešení konkrétních úkolů	posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci
Člověk jako jedinec				

Vyučovací předmět**Občanská výchova**

Zdroje očekávaných výstupů

Vzdělávací obory

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené v RVP ZV

Dílčí výstupy

stanovené školou

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	rozumí své osobnosti a učí se chápat druhé	uvědomuje si lidskou odlišnost	poznatky z minulých let umí právně doložit	<i>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</i>
	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek			<i>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</i>
	rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání			<i>rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</i>
			popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	<i>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</i>
Člověk, Stát a hospodářství				

Vyučovací předmět**Občanská výchova**

Zdroje očekávaných výstupů

Vzdělávací obory

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené v RVP ZV

Dílčí výstupy

stanovené školou

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		hodnotí význam majetku pro člověka, rozlišuje formy vlastnictví a ví jak jsou chráněna	orientuje se ve způsobech nabývání vlastnictví a zná svá práva jak je chránit	<i>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, způsoby jejich ochrany, uvede příklady</i>
		sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší příjmy a výdaje pravidelné a jednorázové a zváží jejich nezbytnost,	dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi, popíše funkci peněz jako uchovatele hodnot	<i>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</i>
			na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<i>na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</i>

Vyučovací předmět**Občanská výchova**

Zdroje očekávaných výstupů

Vzdělávací obory

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené v RVP ZV

Dílčí výstupy

stanovené školou

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
			vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	<i>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</i>
				<i>uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</i>
			jednoduše charakterizuje poptávku a nabídku, na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny	<i>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</i>
			vysvětlí, co je zákonné pojištění, objasní jeho význam pro člověka,	<i>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</i>

Vyučovací předmět**Občanská výchova**

Zdroje očekávaných výstupů

Vzdělávací obory

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené v RVP ZV

Dílčí výstupy

stanovené školou

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
				<i>rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</i>
Člověk, Stát a právo				
		rozlišuje různé formy státu a doloží na příkladech		<i>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</i>
	popíše jednotlivé funkce složek státní moci	objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných a soudních orgánů, uvede příklady typických funkcí		<i>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</i>
		objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	<i>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</i>
	vysvětlí, co jsou komunální volby, kdo může volit a být volen	vysvětlí význam volebního práva, rozlišuje druhy voleb a chápe jejich organizaci		<i>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</i>

Vyučovací předmět

Občanská výchova

Zdroje očekávaných výstupů

Vzdělávací obory

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené v RVP ZV

Dílčí výstupy

stanovené školou

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	dokáže označit základní lidská práva a práva dítěte, přiměřeně je uplatňuje	umí se orientovat v základních dokumentech o lidských právech a ví jak jsou chráněna	rozumí právům i povinnostem občana dem. státu, zná práva spotřebitele a možnosti jeho ochrany	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
			přemýšlí nad konkrétními právními vztahy, rozlišuje jejich účastníky, vyhledává potřebné právní normy	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
			provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
	uvědomuje si význam povinné školní docházky a školního řádu		uvědomuje si trestní odpovědnost, rozlišuje způsobilost k právům a povinnostem a právní způsobilost	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování
			rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů

Vyučovací předmět**Občanská výchova**

Zdroje očekávaných výstupů

Vzdělávací obory

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené v RVP ZV

Dílčí výstupy

stanovené školou

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		seznamuje se s různými typy pravidel chování a důsledky jejich porušování		rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
				diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
Mezinárodní vztahy, globální svět				
		popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, porovnává život u nás s životem lidí v zemích EU	uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
		uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích		uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
		uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory		uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory

Vyučovací předmět**Občanská výchova**

Zdroje očekávaných výstupů

Vzdělávací obory

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené v RVP ZV

Dílčí výstupy

stanovené školou

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva		<i>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</i>
		objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu		<i>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu</i>
		vyhledá ve slovníku významy slov terorismus, mezinárodní teror a snaží se uvést příklady, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	zná práva a uvědomuje si význam potírání mezinárodního terorismu, svým osobním postojem potírá terorismus	<i>uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</i>

Školní vzdělávací program

Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344

Vyučovací předmět

Zdroje očekávaných výstupů

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

Občanská výchova

Vzdělávací obory

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

šestý ročník

Výchova k občanství

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Člověk ve společnosti		
seznámí se se symbolikou ČR, přiřadí vlajku k příslušnému státu, vysvětlí základní pojmy - vlajka na půl žerdi, úmyslné poškození státního symbolu, prapor	naše vlast - státní symboly, státní svátky a významné dny	cizí jazyky, Dějepis - historie
seznámí se s pojmy, snaží se je vhodně užívat v kontextu	naše vlast - vlastenectví a jeho projevy	OSV
umí obhájit svůj názor, nepřipouští vandalismus ve svém okolí, ve škole, třídě	naše škola - práva a povinnosti žáků	OSV
je seznámen s nadacemi a dobročinnými organizacemi	lidská setkání - lidská solidarita,	OSV
na modelových situacích předvede vhodné způsoby chování a komunikace mezi spolužáky či v rodině	vztahy mezi lidmi - řešení konfliktů	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
učí se porozumět pojmům jako tolerance, národ, národnost, národnostní menšina a respektovat odlišné kultury, názory lidí	vztahy mezi lidmi	VMEGS - jsme Evropané
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	zásady lidského soužití - výhody lidské spolupráce	
Člověk jako jedinec		
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	osobní schopnosti, vlastnosti a dovednosti	OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; charakter	OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy
Stát a hospodářství		

Školní vzdělávací program**Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344****Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

Občanská výchova

Vzdělávací obory

šestý ročník

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy		učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Stát a právo			
popíše jednotlivé funkce složek státní moci	složky státní moci		
vysvětlí, co jsou komunální volby, kdo může volit a být volen	komunální volby, volební právo		VDO - formy participace občanů v politickém životě
dokáže označit základní lidská práva a práva dítěte, přiměřeně je uplatňuje	základní lidská práva a práva dítěte		OSV
uvědomuje si význam povinné školní docházky a školního řádu	Škola - základ života, i ve škole s pravidly		OSV
Mezinádorní vztahy, globální svět			

Školní vzdělávací program
**Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344**
Vyučovací předmět

Zdroje očekávaných výstupů

Občanská výchova

Vzdělávací obory

sedmý ročník

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy		učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Člověk ve společnosti			
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají		kulturní instituce	OSV
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		prostředky masové komunikace, masmédia	MeV - fungování a vliv medií ve společnosti
zná možnosti pomoci a podle možností se zapojuje		pomoc lidem v nouzi	OSV
snaží se vhodné způsoby chování a komunikace, řešení neshod či konfliktů uplatňovat v každodenním životě			
zná zásady dialogu, umí obhájit či vyvrátit názor, ctí rozdíly mezi lidmi		mezilidská komunikace	Rodinná výchova
na konkrétních příkladech se učí rozpoznávat netolerantní, xenofobní a extremistické projevy a zaujmout správné hodnotící stanovisko		problémy lidské nesnášenlivosti	MuV - multikulturalita
Člověk jako jedinec			
Člověk, Stát a hospodářství			
hodnotí význam majetku pro člověka, rozlišuje formy vlastnictví a ví jak jsou chráněna		majetek, vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	OSV
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší příjmy a výdaje pravidelné a jednorázové a zváží jejich nezbytnost,		peníze - formy placení, hospodaření - rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, úspory, investice	OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace

Školní vzdělávací program

Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344

Vyučovací předmět

Zdroje očekávaných výstupů

Občanská výchova

Vzdělávací obory

sedmý ročník

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Člověk, Stát a právo		
rozlišuje různé formy státu a doloží na příkladech	právní základy státu - typy a formy státu	
objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných a soudních orgánů, uvede příklady typických funkcí	složky státní moci, státní orgány	
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	principy demokracie	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování
vysvětlí význam volebního práva, rozlišuje druhy voleb a chápe jejich organizaci	Aktivní a pasivní volební právo, druhy voleb	VDO - formy participace občanů v politickém životě
umí se orientovat v základních dokumentech o lidských právech a ví jak jsou chráněna	Všeobecná deklarace LP, Listina základních lidských práv, Úmluva o právech dítěte; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace, rasismus, xenofobie	MuV - princip sociálního smíru a solidarity
seznamuje se s různými typy pravidel chování a důsledky jejich porušování	nemorální a protiprávní jednání a jejich důsledky	
Mezinárodní vztahy, globální svět		
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, porovnává život u nás s životem lidí v zemích EU	evropská integrace	VMEGS - jsme Evropané,
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	mezinárodní spolupráce, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, OSN, NATO, ...)	VMEGS - objevujeme Evropu a svět
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	projevy globalizace	
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	globalizace	EV - základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	Život mezi lidmi, Svět kolem nás	

Školní vzdělávací program**Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344****Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

Občanská výchova

Vzdělávací obory

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

sedmý ročník

Výchova k občanství

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy

vyhledá ve slovníku významy slov terorismus, mezinárodní teror a snaží se uvést příklady, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

učivo

Ochrana obyvatel za mimořádných okolností

mezipředmětové vztahy a průřezová témata

OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice

Školní vzdělávací program**Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344****Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

Občanská výchova

Vzdělávací obory

osmý ročník

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Člověk ve společnosti		
umí dokladovat s využitím zákonů potřebu lidské solidarity v jednotlivých oblastech života člověka, uvědomuje si své možnosti zapojení se do pomoci lidem v nouzi i obrany státu	Člověk v sociálních vztazích, sociální politika státu	VDO - občan, občanská společnost a stát
Člověk jako jedinec		
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	typologie osobnosti	OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
Člověk, Stát a hospodářství		
orientuje se ve způsobech nabývání vlastnictví a zná svá práva jak jej chránit	občanské právo - občanský zákoník, spoluvlastnictví, vyvlastnění, dědění; občanské soudní řízení	OSV
dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi, popíše funkci peněz jako uchovatele hodnot	peníze - funkce uchovatele hodnot; spořicí a zajišťovací finanční produkty, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	peníze - formy placení, platební karty - používání, zásady bezpečnosti	
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky a jejich služby, úročení, pojištění	

Školní vzdělávací program
**Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344**
Vyučovací předmět

Zdroje očekávaných výstupů

Občanská výchova

Vzdělávací obory

osmý ročník

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
jednoduše charakterizuje poptávku a nabídku, na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny	principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace	
vysvětlí, co je zákonné pojištění, objasní jeho význam pro člověka,	zákonné pojištění, dávky státní sociální podpory	
Stát a právo		
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	sdužování občanů, politické strany a politická seskupení	VDO - formy participace občanů v politickém životě
rozumí právům i povinnostem občana dem. státu, zná práva spotřebitele a možnosti jeho ochrany	občanská práva a povinnosti, práva spotřebitele, reklamace	VDO - občan, občanská společnost a stát
přemýšlí nad konkrétními právními vztahy, rozlišuje jejich účastníky, vyhledává potřebné právní normy	právo v každodenním životě, právní vztahy	
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy	občanskoprávní smlouvy	
uvědomuje si trestní odpovědnost, rozlišuje způsobilost k právům a povinnostem a právní způsobilost	věkové hranice v českém právu, právní způsobilost	
Mezinárodní vztahy, globální svět		
uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	občanství EU, práva občanů EU	VDO - formy participace občanů v politickém životě, jsme Evropané VMEGS -

Školní vzdělávací program
**Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344**
Vyučovací předmět

Zdroje očekávaných výstupů

Občanská výchova

Vzdělávací obory

devátý ročník

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Člověk ve společnosti		
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání		
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	protiprávní jednání - majetkové trestné činy, přestupky	MeV - fungování a vliv medií ve společnosti
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají		
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Sociální politika státu	
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Minipříběhy z oblasti práva	
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci		
Člověk jako jedinec		

Vyučovací předmět

Zdroje očekávaných výstupů

Občanská výchova

Vzdělávací obory

devátý ročník

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	osobní rozvoj - životní cíle a plány, význam motivace	OSV
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Právo a morálka	
Člověk, Stát a hospodářství		
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, způsoby jejich ochrany, uvede příklady		
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi		
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení		
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít		
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	

Školní vzdělávací program**Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344****Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

Občanská výchova

Vzdělávací obory

devátý ročník

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	principy tržního hospodářství, tvorba ceny = součet nákladů, zisků a DPH	
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	rozpočet státu - typy, odlišnosti; daně	
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	výroba, obchod, služby	
Stát a právo		
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky		
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Státní správa a samospráva	
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu		
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	zákoník práce - pracovní poměr	OSV

Školní vzdělávací program**Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344****Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

Občanská výchova

Vzdělávací obory

devátý ročník

Výchova k občanství

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy	učivo	mezipředmětové vztahy a průřezová témata
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci		
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	soustava soudů, soudní řízení - civilní, trestní	
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	orgány právní ochrany občanů - kompetence	
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	protiprávní jednání - druhy a postihy, trestní postižitelnost	
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	korupce - typy, příčiny, trestnost; druhy úplatků	OSV
Mezinárodní vztahy, globální svět		
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích		
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory		
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva		
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	Regionální politika	Dějepis, LV

Školní vzdělávací program**Základní škola Pardubice-Polabiny, npor. Eliáše
344****Vyučovací předmět**

Zdroje očekávaných výstupů

Očekávané výstupy

Dílčí výstupy

Občanská výchova

Vzdělávací obory

značeny tučnou kurzívou

stanovené školou

devátý ročník

Výchova k občanství

stanovené v RVP ZV

očekávané a školní výstupy

uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

učivo

Rada Evropy, Mezinárodní soud

mezipředmětové vztahy a průřezová témata

